

Čís. 207.

Společnosti s obmezeným ručením. Účast tichých společníků není přípustná.

(Rozh. ze dne 24. června 1919, R I 252/19.)

Opověď společnosti s obmezeným ručením A. H. k obchodnímu rejstříku byla rejstříkovým soudem (obchodní senát v Litoměřicích) hladce vyřízena. K rekursu finanční prokuratury bylo vrchním zemským soudem v Praze usnesení rejstříkového soudu zrušeno a navrhovatelce pod pohrůžkou výmazu firmy z rejstříku uloženo, by společenskou smlouvu a opověď uvedla ve shodu se zákonem. Závady shledal rekursní soud v těchto směrech: Dle § 12 společenské smlouvy jest jednatel zmocněn, by bez předchozího souhlasu valné hromady přijímal do společnosti tiché společníky a s nimi smlouvy uzavíral. Připuštění tichého společníka k účasti na společnosti s r. obm. nelze však uvést ve shodu se zákonem, poněvadž nejen, že jest zákonu neznámo, nýbrž přičí se přímo ustanovení § 78 zákona o společnostech s r. o., dle něhož vůči společnosti platí za společníka jen ten, kdo jako takový zapsán jest v knize podílů. Přijetím tichého společníka do společnosti jednak změnila by se zákonem upravená forma účasti více osob na společenském podniku, jednak byly by obcházeny zákonné předpisy o společnících, kmenových vkladech, závodních podílech, rozdělení zisku a pod. Přičí se proto ustanovení §§ 12, 16, 17, 18 a 23 společenské smlouvy, pokud vztahují se k tichým společníkům, předpisům zákona.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu společnosti nevyhověl.

Důvody:

V rekursu finanční prokuratury, jemuž usnesení v odpor vzaté vyhovělo, jest zvlášť jako nepřípustné vytknuto ustanovení smlouvy společenské (§ 12), že jednatel může bez usnesení valné hromady přijímati do společnosti tiché společníky. Tato výtku jest důvodna. Smlouva společenská uděluje jednateři řečené právo, jestliže vklad tichého společníka záleží v penězích a jestliže podíl na zisku, který mu zajištěn býti má, nepřevyšuje podíl na čistém zisku, který připadá na jednotlivého společníka dle závodního podílu. Tento podíl na zisku dle § 20 smlouvy stanoví každoročně valná hromada. Nemůže tedy předem jednatel tichému společníku jakýsi určitý podíl na zisku zajistiti, jelikož dle § 35 čís. 1 zákona z r. 1906 schválení účtů a rozvrh zisku přísluší valné hromadě. Není sice v zákoně ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. výslovně zakázáno účastenství osob, které nejsou společníky, na valných hromadách. Má-li však poměr tichého společníka k majiteli obchodní živnosti v čl. 250 až 265 obch. zák. zachován býti a nemá-li utrpěti autonomie společnosti s o. r. újmy, nelze přiznati nikomu, kdo není členem společnosti s o. r. účastenství na valných hromadách, ani pouhým hlasem poradním, dále nelze nikomu, mimo společnost stojícímu, přiznati práva, by stanovil místo, kde valná hromada se má odbývati, by v protokolech návrhy jeho byly zaznamenány a pod. Veškerá ustanovení §§ 12, 16, 17, 18 a 23 smlouvy společenské jsou způ-

sobilá, vzbuditi domněnku, že nejde o poměr majitele závodu k tichému společníku, nýbrž o poskytnutí jakési účasti na společnosti s obmezeným ručením, která dle § 61 zákona z roku 1906 pouze v mezích zákona toho samostatným subjektem práv a závazků býti může, též osobám, stojícím mimo společnost. Aby takovým pochybnostem bylo zabráněno, jest nutno vyloučiti řečená ustanovení ze smlouvy, jejíž předmětem jest zřízení společnosti s ručením obmezeným, a jež tedy pouze poměry společníků mezi sebou a zastupování na venek stanoviti má.

Čís. 208.

K zápisu do seznamu kandidátů advokacie jest mimo jiné třeba průkazu, že ten, kdo má býti zapsán, jest státním občanem československého státu.

(Rozh. ze dne 24. června 1919, R II 74/19.)

V ý b o r a d v o k á t n í k o m o r y v Brně nevyhověl žádosti advokáta dra F. D., aby dr. J. K. byl zapsán do seznamu kandidátů advokacie, proto, že dr. J. K. nenabyl definitivně domovského práva v některé obci v Československé republice. — K stížnosti dra J. K. zrušil v r c h n í z e m s k ý s o u d v Brně toto usnesení a nařídil výboru advokátní komory, by vyřídil žádost dra F. D., nehledě k zamítacímu důvodu, kterého použil. D ů v o d y: Advokátní řád (zákonu ze dne 6. července 1868 čís. 96 ř. z.), jenž zákonem ze dne 28. října 1918 čís. 2 sb. z. a n. o zřízení samostatného československého státu byl ponechán v platnosti, nestanoví pro zápis do seznamu kandidátů advokacie nikde požadavku státní příslušnosti kandidáta advokacie a nelze tedy odpírati stěžovateli zápis do advokátní praxe potud, pokud požadavek příslušnosti v Československé republice zákonem stanoven není, vyhověl-li jen ostatním zákonným předpokladům pro přijetí do advokátní praxe. Že stěžovatel tak učinil, vysvítá ze spisů presidia mor. sl. vrchního zemského soudu, dle nichž byl dr. J. K. připuštěn na základě zákona ze dne 24. prosince 1910 č. 1 ř. z. ex 1911 k soudní praxi a ji v letech 1914 a 1915 a v roce 1919 bez závady u okresního soudu v Prostějově a u krajského soudu v Olomouci vykonával.

N e j v y š š í s o u d vyhověl stížnosti výboru advokátní komory a zrušil usnesení vrchního zemského soudu.

D ů v o d y:

Dle § 30 adv. ř. jest tomu, kdo žádá za zápis do seznamu kandidátů advokacie, prokázati, že vyhověl požadavkům předepsaným ke vstoupení do soudní praxe. Podle § 4 zákona o organizaci soudní ze dne 27. listopadu 1896 čís. 217 ř. z. platí ohledně podmínek pro vstup do přípravné služby soudcovské ony předpisy, dle nichž se počátkem účinnosti zákona toho řídí přijetí do soudní praxe a ustanovení auskultantem. V § 1 soudní instrukce (cís. pat. ze dne 3. května 1853 čís. 81 ř. z., jednající o vnitřním zařízení a jednacím řádu soudním) jest stanoveno, že